

Ўзбекистон Республикаси ижтимоий-сиёсий газетаси • 1974 йил 1 январдан чиқа бошлаган

ЎЗБЕКИСТОН

ИЖАРАЧИЛАР ДАЛАСИДА

Ҳамза номли жамоа ҳужалиги Янгибозор туманининг сўлим ерларига жойлашган. Амунийг соҳиллари узра уфқда туташиб кетган яшил даладар таровати бу ерда ўзгача. Ижорачилар иштирокида ёнаётган азамат деҳқонлар айна далада гўза парваришлик уюшқоқлик билан олиб боришмоқда.

935 гектар майдондаги яшил ниҳоллар учинчи комплекс ишловдан тўлиқ чиқарилди. Саратон сувига қондириб суғориш, беғона ўтлардан тозалаш, озиклан-тириш каби ишлар кўнгилдагидек бажарилаётир. Меҳр билан парваришланаётган гўзалар кундан-кунга бўй

чўзиб, ҳосилга-ҳосил қўшилмоқда. Даладарда 25 та культиватор юксак унум билан ишлатилипти.

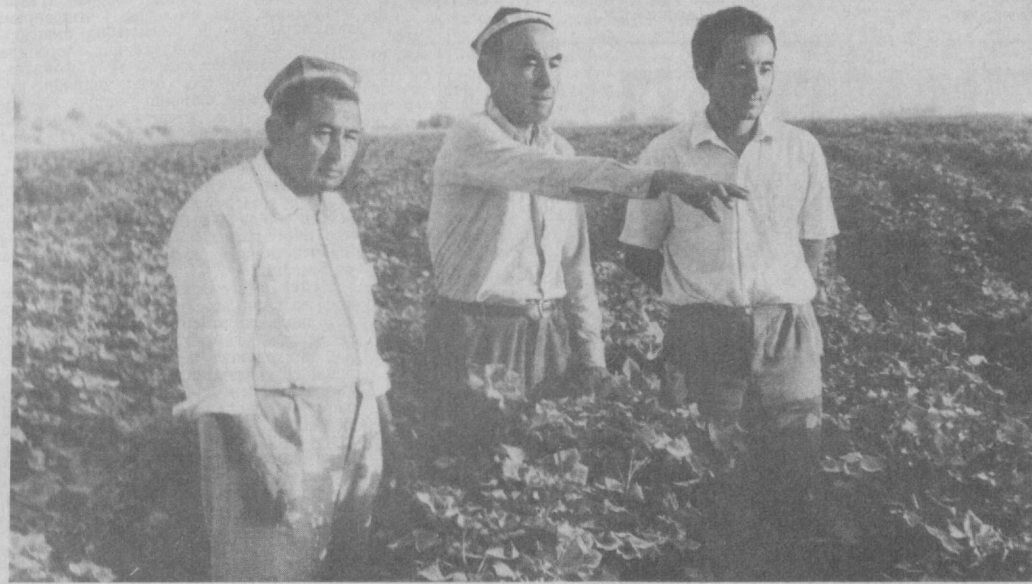
Ҳўжаликда ишни намуна-ли ташкил этаётган бригадалар кўп. Айниқса, республикада хизмат кўрсатган кишлоқ ҳўжалик ходими Дармоний Ражабова, Раҳим Отахонов ва Бозоргул Аб-

дулло дала — етакчилик қилишган бригадалар деҳқонлар парваришлаган ниҳолларни кўриб кўзингиз қувийди.

— Ишни режалаш олганмиз, — дейди Дармоний. — Эрта индин ижарачилар ўзларига бикитилган майдонлардаги гўзаларни чилпишга киришадилар. Кун иситч, дам олиш учун сўлим шийонларга қайтишди. Сувчиларимиз табақалаштирилган ҳолда суғоришни йўлга қўйишган. Бу усул жуда қўл келмоқда. Биринчидан сув тежалса, иккинчидан ҳар туп ниҳол ўзига керакли намликни олади. Ҳеч бири сувсиз қолмайди. Гўзаларнинг барқ уриб ривожланиши ҳам шундан.

Бел баробар бўй чўзган ҳар туп гўзада 6—7 тадан бўлиқ кўсақлар бор. Шода-шода ҳосил нишонларидан илҳомланган ҳўжалик деҳқонлари гектардан 27 ўрнига 30 центнердан ҳосил олишга аҳд қилишган. Шу сабаб иш суръатини бир дақиқа ҳам сусайтиришмаётир.

А. АКБАРОВ.

Деҳқоннинг қалб кўри ва меҳнатидан ривожланган гўзалар соҳибини кийинтиради, тўдирлади, обрў-этиборини оширади. Сирдарё вилоятидаги «Фаргона» давлат ҳўжалигида уста зарпунослар кўп. Бу ерда илгор эвено бошлиқлари, жиришкор деҳқонлар ўзаро тажриба алмашиб, ҳосил тақдирини масъулилик билан ёндошади, қай

пайкалда гўза қай аҳволда бир-бири билан фикрлашиб, шунга қараб тадбирлар белгилашади. Бу эса мўл ҳосил тўпашда муҳим аҳамиятга эга.

Ушбу суратда (чапдан) 35 центнерчи эвеночилар — У. Ҳофизов, З. Отахонов ва О. Ҳанжировлар пахтазорда. Н. АЛМУРОДОВ олган сурат.

ЮКСАК УНУМ БИЛАН

Олтинчи туманидаги Бозорбой Отакулов номли жамоа ҳўжалигида гўза парвариши сифатли олиб боришмоқда. 30 йилдан бери пахтачилликда ҳалол меҳнат қилиб келадиган тажрибали пахтадор Исроилжон Ориф-жон етакчилиги қилаётган бригада даладарда, айниқса, иш кўзгин. Зарпунослар ўзларига бикитилган 73 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 30,6 центнердан ҳосил тўплаб, жорий йилда 920 тонна ҳам ашё олишга аҳд қилишган.

Айни паллада тўртинчи комплекс ишлов бериш ишлари бошлаб юборилган. Барқ уриб ўсаятган гўзаларнинг ҳар тупида 7—8 тадан бўлиқ кўсақ бор. Бунда гўза қатор ораларига сифатли ишлов бериб, озиклан-тиришни ўз вақтида олиб боришадиган тажрибали сувчи ва механизаторлар ибрат

кўрсатмоқда. «Пўлат от» суворийлари Қ. Мамажонов, А. Абдулазизов, сувчилар Т. Тошматов, О. Худойбергеновлар шулар жумласидандир.

Ҳўжаликда зарбдор 60 кунлик эълон қилинган. Гўза парваришида фаол сувчи ва механизаторларга 9 минг сўмдан мукофот пули бе-

рилмоқда.

— Жами туман бўйича бу йил 10 минг 720 гектар ерга чигит экилади, — дейди агрономат уюшмаси раиси Воҳобжон Топтемиров. — Ниҳолларни ерининг ўз намига текис ундириб олишга муваффақ бўлинди. Гўзалар агротехника қоидалари асосида парваришланди. Натига

чанки эмас. Гўзалар ривожини яхши.

Ҳозир даладарда 216 та культиватор ишлаб турибди. Меҳнатчиларнинг дам олиб, ҳордиқ чиқаришлари учун шароит яратилган. Шийонларда иссиқ овқат ташкил этилмоқда. Газета ва журналлар ўз вақтида етказилиб турибди. Бундан руҳланган азамат деҳқонлар катта хирмонга муштакам замин яратиш учун юксак унум билан меҳнат қилмоқдалар.

У. МУҲАМЕДОВ.

ГАЛЛАКОР ОМАДИ

Аҳолининг дон маҳсулотларига ийсбатан бўлган талаб ва эҳтиёжини қондириш — кун тартибидagi долзарб масалалардан биридир. Шу боис юртимизда галла екиладиган майдонларни кенгайтириш, уларнинг ҳосилдорлигини ошириш ва шахсий томоқларда кўпроқ дон етштириш тадбирлари қўрилмоқда. Халқимизнинг бу борада жуда топиб айтилган бир ибораси бор: «Галланг бўлса — мустақилсан!».

Оқдарё тумани галлакорлари ана шу ҳақиқатни чуқур англаб, йил сайин галла майдонларини кенгайтирмоқдалар, дон етштиришни кўпайтирмоқдалар. Дурдона дон қанча мўл бўлса — дастурхонда эъзозли нони-

миз ҳам шунча кўп бўлади. Туманда бу йил мўлдан жами галла майдонининг 800 гектар атрофида эди. Ўтган йили 3 минг гектар йилга ташкил этган бўлса, бу йил 4 минг 738 гектарга етказилди. Туман ҳокимининг биринчи ўринбосари Мамажариф Абдуллаевнинг айтишича, келгуси йилда галлазорлар янада кенгайтирилиши кўзда тутилмоқда. Ҳисоб-китобларга кўра, жами дон майдонлари 7,5 минг гектарни ташкил этади. Бу қувватчи ҳол, албатта.

Ҳўш, жорий йилда туман

галлакорларининг шашти қандай? Хирмон баракасидан уларнинг кўнгли тўқми?

Оқдарёлик галлакорлар бу йил астойдил тер тўкишди. Суғориладиган майдонларда режадаги 11 минг 620 тонна ўрнига 15 минг тоннага яқин сара дон хирмони уюлди. Сомони ҳам шунга яраша бўлди.

Шуни айтиш кераки, галла ўрими мавсуми олдидан «Гулстим» жамоа ҳўжалигинда туман галлакорларининг семинар-кеңашини ўтказилди. Унда ўрими уюшқоқлик билан ташкил этиш, ҳосилни ест-нобуд қилмасдан йиғиб олиш тадбирлари белгиланди. 32 та ўрим комбайни галлазорларга шиддат билан киритилди. Биринчи ўн беш кунликдаёқ 2,5 минг гектар, яъни ялли майдоннинг ярминдан кўпроғи саранжомлаб олинди.

Айниқса Амир Темур номи, Улуғбек номи ва «Янгибод» жамоа ҳўжаликларида галлакорлар меҳнати тахсинга лойиқ бўлди. Амир Темур номи жамоа ҳўжалигида 162 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 40 центнердан ҳосил йиғиб

қилинди. Шунингдек, бошқа ҳўжаликларда ҳам ҳосилдорлик 35—40 центнердан кам бўлмади.

Кеча туман ҳокимлиги ходими Нийёзон Алиев таҳририятимизга сим қоииб, хушхабарни айтди: «Районда галла ўрими муваффақиятли низоҳатга етказилди. Галлакорлар уйган ялли хирмон 15 минг тоннага етди. Бунинг айна қисми аҳолига арзон нархларда етказилди. Ҳўсалдан бўшаган майдонлар пешма-пеш суғуриладиган бўлди. Ўрнига озуқа учун маккажўхори ва бошқа кечки экилар экилади. Келгуси йил ҳосилни пухта замин тайёрлашга киришилди».

А. ТУРДИЕВ.
«Кишлоқ ҳақиқати» мухбири.

Мутахассис маслаҳати

ЧИЛПИШ—МУҲИМ ТАДБИР

Ҳозир катта пахта хирмони яратилган ҳал қилувчи палла. Бунинг иш тушунган миришкорлар гўза парваришини юқори агротехника қоидалари асосида ташкил этиб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар.

Гўза ҳосил тўплаш даврига кириди. Қашқадарё, Сурхондарё, Бухоро, Фарғона ва бошқа вилоятларнинг асосий майдонларида ўрта тоғалли навларга 4—5 тадан, илгичка тоғали гўзаларда эса 7—8 тадан бўлиқ кўсақлар тўплади. Баҳорги табиий офат туфайли қайта экилган даладарда ҳам гўза ёпасига гулга кирди ва уларда ҳам 1—2 тадан тўлиқ кўсақ бор. Ҳосил тўплаш даври етмоқда. Кўп йиллик тажрибалардан маълумки, июль ва август ойлариди гўза ўсиши, ривожланиши учун жуда кўп миқдорда озик мода ва сув талаб қилади. Буларнинг қўнчаллик қисми ўсимликнинг ўсув нукталарига боради. Уларни ҳосил нишонларига сарфлашни учун чилпиш, яъни ўсув нукталарини олиб ташлаш керак бўлади.

Ўзбекистон пахтачиллиги олий илмгоҳида олиб бориладиган кўп йиллик тажри-

баларга қараганда чилпиш ўз вақтида, сифатли ўтказилса, ҳосил туғунчаларининг тўқилиши камайди, кўсақлар тўлиқ бўлиб, уларнинг илпиши 7—10 кунга тезлашади. Бу ҳосилдорликнинг гектар бошига 1,5—2,5 центнер ортинмига олиб келади. Агар чилпиш чўзилса ёки кеч ўтказилса, гул ва кўсақларнинг бир қисми тўқилиб, ҳосил кечки бўлади.

Шунинг учун ҳам ҳозирдан оқ ҳўжаликларнинг агрономлари, мутахассислар ҳар бир пайкал бўйича чилпишни бошлаш ва тугаллашнинг аниқ муддатларини белгилаб қилишлари зарур. Чилпиш муддатларини белгилашда чилпишнинг қачон экилгани, кўчат қалинлиги, нав хусусиятлари, ҳосил шох қанчалиги ва охириги озиклан-тириш қачон ўтказилганлиги ҳисобга оли-

ниши лозим. Чилпиш биринчи навбатда роғалган гўзаларда ҳамда озиклан-тириш барвақт тугалланган, нормал ривожланган даладарда ўтказилгани мақсадга мувофиқдир.

Юқорида айтилганидек, бу йил жумҳуриятимиз вилоятларида гўзаларнинг ривожланиши бир хил эмас. Табиий офат туфайли қайта экилган даладардаги гўзаларни чилпиши ҳам ҳудуд таъқирари кечиниб бўлмайди. Миришкор пахтакорларнинг тажрибасига кўра гўза кечки бўлса-ю, чилпиш эрта ўтказилса, кўсақлар тўлиқ бўлиб, очкилиш тезлашади ва ҳосилдорлик бирмунча юқори бўлади. Умуман олганда, чилпишнинг юқорида айтилган омилига амал қилиб, табақалаштирилган ҳолда ўтказилиши тавсия қилинади.

Гўзанинг ўрта тоғали нав-

лари экилган даладарда кўчат қалинлиги гектарига 100—120 минг туп бўлганда чилпиш ўсимлигида 15—16 та, кўчат қалинлиги 120—130 минг туп бўлса, 14—15 та, кўчат қалинлиги 80—90 минг туп бўлса 17—18 та ҳосил шохи пайдо бўлганда ўтказилиши мақсадга мувофиқдир.

Илгичка тоғали навлар экилган даладардаги тарвақайлаб ўсадиган навларда 18—20 ҳосил бўғини, ҳосил шохлари чекланган навларда 20—22 ҳосил бўғини пайдо бўлганда чилпишнинг тавсия қилинади.

Чилпиш албатта суғориш билан боғлаб олиб боришнинг лозими. Гўза қанчал қолган бўлса шона, гул ва ҳосил туғунчаларини тўқиб юборишга йўл қўймаслик учун уни аввало қондириб суғориш керак. Сўнг ер етилиши билан қатор ораларини

юмшатиш билан бирга чилпиш ўтказилиши даркор. Агар чанқанган гўза чилпишга, суғориладиган кейин ўсимлик бачқилаб кетад.

Ҳозирги пайтда чилпиш механизмлар ёрдамида ва қўлда ўтказилади. Механизмлар билан ўтказилганда ЧВХ-4, ЧВХ-3,6 ва ЧВХ-4 чилпиш мосламалари культиваторларга осиб ишлатилади. Бу тадбир қўлда ўтказилганда пастрок гўзалар ҳам чилпиб ўталади. Шунинг учун иш 15—20 кунга чўзилб кетиши мумкин. Ўсиши ва ривожланиши текис бўлган пахтазорларда бир марта чилпиш керак. Гўзалар паст-баланд бўлса, у ҳолда икки марта ўтказилиши лозим. Биринчисида баланд гўзалар, иккинчисида эса пастрок ўсимликлари ўсиб етилиши билан ўтказилади.

Иккинчи марта чилпишда

РЕЖА БАЖАРИЛДИ

Ўрта Чирчиқ тумани кишлоқ ҳўжалик экинлари етиштиришда вилоятда етакчи ўринлардан бирида туради. Бу ерда асосий экин — пахтадан ташқари галла ҳам етиштирилади. Кунинча туман миришкорлари галла маҳсулоти эгаладилар. Давлат оморларига 3300 тоннада экиб сара дон тўқилди.

Бу ютуққа ишни омишкорлик билан олиб бораган қатор ҳўжаликларнинг миришкорлари катта ҳисса қўшилди. «Ўзбекистон», «Ҳақиқат», «Қорасу», «Оқунобоов» номи, «Ширмолий ёғду» каби ҳўжалик миришкорлари шулар жумласидандир.

Туман ҳудудидидаги ўз тажриба участкаларида галла етиштирган Тошкент Иригация ва кишлоқ ҳўжалигини механизациялаштириш муҳандислари олий илмгоҳининг бўлажак мутахассислари ҳам бу хайрли ишга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшилди. Улар ўз майдонларида истиқболли бўлган янги етиштириб Ватан оворига 420 тонна сара дон топиришди.

Айни пайтда ҳўжаликларда катта меҳнат эвазига етиштирилган доннинг охириги боғиғида ест-нобуд қилиб йиғиштириб олиш ва ҳосилдан бўшаган ерларга тақорий экин экиш ишлари қизғин олиб боришмоқда.

Р. АКБАРАЛИЕВ.

мосламанинг пичоқлари биринчи чилпишга нисбатан 3—5 см юқори ўрнатилади. Бу ҳосил бўлган туғунчаларни ва кўсақларни жароҳатланганга йўл қўймайди. Механизмлар ёрдамида чилпиш ўтказишга катта аҳамият бериш зарур, чунки бир машина кунига 25—30 кишининг ишини бажаради.

Шуни айтиш кераки, гўзалар механизмлар ёрдамида чилпиладиган даладарда ўсимликнинг ён шохлариди ва механизмлардан қолган ўсув нукталарини албатта қўлда чилпиш, чирмашган пичоқни томирчи билан қилиб ташлаш лозим. Чилпиш ўтказилган гўзаларни сувга бўлган талаби ортади. Ўзсакларнинг йилнинг бўлиши учун гўзани чанқатиб қўймайлик чораларини кўриш керак.

Паст бўйли, ўсишдан қолган гўзаларни чилпиш ҳеч қандай фойда келтирмайди, шунинг учун бундай даладарда чилпиш ўтказмаган маъқул.

С. САИДУМАРОВ, Ўзбекистон пахтачиллиги олий илмгоҳи бўлими мудири, кишлоқ ҳўжалик фанлари номзоиди.

РЕСПУБЛИКА ВАЗИРЛАР МАҲКАМАСИДА

27 июль кунин республика Вазирлар Маҳкамасида вазирликлар, давлат қўмиталари, концерн, корпорация, уюшмалар раҳбарлари ҳамда вилоят ҳокимлари иштирокида йиғилиш бўлди. Унда иқтисодий ислохотларнинг амалга оширилиши ва халқ ҳўжалиги тармоқларининг 1993 йил биринчи ярмидаги иш якунлари, корхоналарнинг зарар кўриб ишлашини бартараф этиш чора-тадбирлари, Вазирлар Маҳкамасининг «Давлат кишлоқ ҳўжалиги корхоналарига молиявий ёрдам кўрсатиш ва уларнинг ҳўжалик юртиш шакллари тақомиллаштириш тўғрисида», «Ўзбекистон Республикасининг кишлоқ ҳўжалигида иқтисодий ислохотларни янада чуқурлаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорлари

қандай бажарилаётгани муҳокама қилинди.

Йиғилишда республика Бош вазири А. Муталов оч-

ди. Муҳокама этилган масалалар юзасидан Тошкент вилоят ҳокими С. Сайдалиев, «Ўздавкимконцерн» раиси М. Мирхўжаев, Сирдарё вилоят ҳокими Б. Маҳмудов, «Ўзқурилишматериал л а р и» концерни раиси И. Искандаровнинг ҳисоботлари тингланди.

Йиғилишда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов нутқ сўзлади.

Йиғилишда Ўзбекистон Олий Кенгашининг Раиси Ш. Ифдошев, республика Бош вазирининг биринчи ўринбосари И. Жўрабеков қатнашди.

(7сА).

ПРЕЗИДЕНТ ОЛМАОТАГА ЖЎНАБ КЕТАДИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислам Каримов 28 июль кунин Қозоғистон Республикасининг пойтахти Олмаота шаҳрига жўнаб кетди.

Тошкент аэропортида Президентини республика Олий

Кенгаши Раиси Ш. Ифдошев, Бош вазир А. Муталов, Президентнинг давлат маслаҳатчиси М. Умурақов, ташқи ишлар вазири С. Саидқосимов кузатиб қолдилар.

(7сА).

Ўзбекистон ва Қозоғистон Президентларининг учрашуви

ОЛМАОТА, 28 июль. ЎзА махсус мухбири Л. Левини телефон орқали хабар қилди: бугун Қозоғистон пойтахти бўлган амалий ташриф буюрган Ўзбекистон Республикасининг Президентини Ислам Каримовини самимий қутиб олди.

Икки Президентнинг бу учрашуви ҳақида май ойида Нурсултон Назарбоев Тошкентга борган вақтда келишиб олинган эди. Учрашувининг асосий вазифаси — етилган иқтисодий масалаларни ҳал қилиш, ўзаро манфаатли икки томонлама муносабатларни ривожлантириш йўллари белгилаб олишдир.

Ислам Каримов Ўзбекистон миллий ахборот агентлиги мухбирининг саволига жавобан бундай деди:

— Қозоғистон билан Ўзбекистон азалий яхши қўшни ва ҳамкорлардир. Минтақадаги икки йирик мустақил давлатнинг ҳозирги ўттиш давридаги мақсадлари бир хил. Биз республикаларимиз ўртасидаги ҳамкорлик муносабатларини чуқурлаштиришга тааллуқли ҳужжатларни имзоламоқчимиз. Иқтисодий бирлаштириш муаммоларини муфассал қўриб чиқишимиз, республикаларимизнинг жуда узқан салоҳиятларидан қандай қилиб яхшироқ фойдаланишни йўлаб қўриш зарур. Табиат ресурслари, мавжуд моддий-техника, саноат имкониятлари шулар жумласидандир.

Икки давлат бошлиқларининг Олмаотадаги учрашуvidан олдин мутахассислар гуруҳи ишлади. Мутахассислар кўриб чиққан муҳим масалалар орасида Ўзбекистонга Қозоғистон донини етказиб бериш масаласи ҳам бор эди. Учрашууда бу ҳу-

сусда қандай қарор қабул қилиниши нейтрал маълум бўлади. Аммо, республика-мизга Қозоғистон галласи келтирилишига умид қилса бўлади. Чунки мутахассислар галласи океан ортидан келтирилган кўра, қўшнилардан сотиб олиш яхшироқ, дейишмоқда.

Нурсултон Назарбоевнинг фикри билан танишдик:

— Марказий Осиё минтақасидаги умумий вазият кўп жиҳатдан Ўзбекистон билан Қозоғистоннинг турган йўлига боғлиқлиги билан асосланган. Россияда пулни алмаштириш билан боғлиқ палла-партишликлар бизни ҳам ташвишга солаётганлиги табиийдир. Қозоғистон биз рубль зонасида эканмиз, бундай вазиятда умумий стратегияни ишлаб чиқишимиз, бу масалада бир хил иш туттишимиз зарур. Республикаларимиз Россия билан муносабатларни кенгайтириш ва чуқурлаштиришдан манфаатдордир. Лекин бу муносабатларни янги, тағин ҳам адолатли негизга қурадиган пайт келди. Қозоғистон билан Ўзбекистон ўртасидаги ўзаро манфаатли бирлашувини чуқурлаштириш тўғрисида гапирдиган бўлса, қўндоқнинг бирлаштириш жуда зарур ва уни ҳаётнинг ўз кун тартибига қўймоқда. Президент Ислам Каримов билан мен Тошкентда — Афғонистон чегарасидаги ҳозирги аҳолий эътиборига қолдира олаймиз: давлатларимизнинг манфаатлари, халқларимиз хавфсизлигини таъминлаш бу соҳада ҳам логика ёндашуви, муштарак қарорлар қабул қилишни тақозо этмоқда.

Шу кунин икки давлат бошлиқлари ўртасида музокара бошланди. Музокара Қозоғистон Президентининг шаҳар ташқарисидидаги қароргоҳида ўтмоқда.

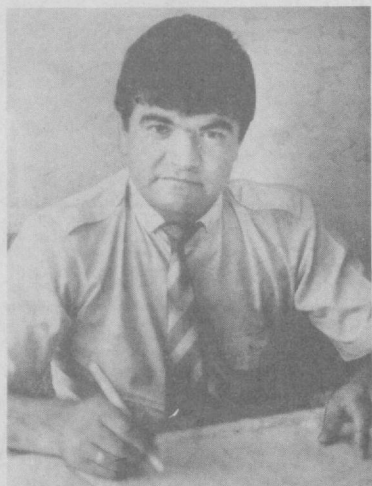
ТОШКЕНТ ШАҲАР ПРОКУРАТУРАСИДА

Элчиқалъа туманида яшовчи фўдаро Юсуфбой Отахонов ўқини ўрганиш музейидан қимматбаҳо металлдан эранидан олдинги биринчи-иккинчи асрларда зарб этилган тахта ўғирланган ҳақида Ўзбекистон Республикаси ҳуқуқни муҳофаза қилиш идораларига ари-бана билан мурожаат қилди. Мутахассисларнинг фикрича, бу тахта бебаҳо тарихий ёдгорлик бўлиб, Ўзбе-

кистон Республикасининг миллий бойлиги ҳисобланади. Тергов маълумотларига қараганда, тағини «Эркин демократик партиясининг фаоли ўғирлаб, шу партиянинг раҳбариятига топширган. Ҳозирги вақтда ўғирланган ёдгорлиқнинг қарддаги ги номаълум жойининг Тошкент шаҳар прокурату-раси текширмоқда.

Ўзбекистон Республикаси Мустақиллиги

қунининг икки йиллиги олдида

Омонқул СОБИРОВ,
Ўзбекистон Республикаси Қишлоқ
хўжалиги вазирлиги чорвачилик бош
бошқармаси бошлиғи

Халқимиз ўз тақдирини ўзи белгилаб, ҳуқуқий давлат қуриш бахтига тинч йўл билан эришганига ҳам икки йил бўлиб қолди. Бу давр катта йўлнинг бошланиши ҳолос. Тарих ўлчовида икки йил жуда қисқа вақт. Шу фурсат ичида мустақиллик оидларини уч йўналиш бўйича изоҳлаш мумкин.

Сийосий оидлар. Давлат бошқаруvinинг, ташқи ва ички сиёсатнинг, иқтисодиётимизнинг мустақил эркин давлат муносиб таркибини — шаклини тўзатиш. Бугун Ўзбекистон Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг тенг ҳуқуқли аъзоси, республикамиз кўпгина халқлар, давлатлараро ташкилотлар ва кенгашларга тақдир қилинди, улар ишида фаол қатнашляпти. Халқимиз Президент И. А. Каримов бошчилигида инсон ҳуқуқларига ва миллий мустақиллик ҳолатига содиқлигини тантанали равишда эълон қилиб, Ўзбек давлатчилиги ривожининг тарихий тажрибасига таяниб, демократия ва иқтисодий адолатга содиқлигини тасдиқлаб, халқаро ҳуқуқнинг умумий эътирофи этилган қондаларини таъин қилди. Фуқаролар тенглиги ва миллий иноқлиги таъминлаш мақсадида ўзининг муқтор вакиллари сиймосида Ўзбекистон Республикасининг Конституциясини қабул қилди.

Иқтисодий оидлар. Буйруқбозликка, ўта марказлаштирилган тақсиротчиликка асосланган тизимдан, эски мафкурадан халос бўлиш йўлида илк собит қадамлар қўйилди. Олий Кенгаш пароларида, Президентимиз фармонларида мулкчиликнинг барча кўринишлари — давлат мулки, ширкат мулки, хусусий мулк ва бошқа эгаллик шакллари ҳуқуқий тенглик берилди. Бу енгил қадам-қадам қарор топмоқда. Бозор иқтисодиётига ўтишда аҳолининг кам таъминланган табақаларини иқтисодий муҳофаза қилишга катта эътибор берилмоқда. Республикада олиб бориладиган иқтисодий ислохотларнинг асосий мазмунлари қуйидагилар: тадбиркорликка эркинлик бериш, иқтисодий янгиликларни рағбатлантириш, тайёрга айвирин қайтаришни батамом тугатиш, хорижий мамлакатлар, ишбилармонлар, банклар, иқтисодчилар билан тенг ҳуқуқли, ўзаро манфаатли алоқа боғлаш, уларнинг сармояларини халқ хўжалигимизга олиб келиш учун керакли шарт-шароит яратиб бериш.

Маънавий оидлар. Минг қатла шукри, тилимизни, динимизни, урф-одатларимизни, маънавий қадриятларимизни буткул йўқолиб кетиш хавфидан сақлаб, асраб-авайлаб, уларнинг азалий мазмунини ва қудратини тиклашга ўтдик. Наврўз, Ҳайит каби миллий байрамларимиз тикланди, ноҳақ жабранган инсонларнинг муборак номлари юзга чиқарилди, Динга, диний ташкилотларга кенг йўл очиб берилди.

Республикамизни 150 дан ортиқ мамлакат тани олди. 50 дан зиёд давлатлар билан дипломатик муносабатлар ўрнатилди. Энг муҳими — дунё ахли меҳнатқаш, ҳалол, ўз туғроғининг жонқувар эгаси бўлган Ўзбек халқини тани олди ва таниди. Президентимизнинг жумҳуриятимиздаги сиёсий кучлар ҳаракатини тинчлик мақсадидаги хизмат қилдириш борасидаги жонбошлиги ўз самарасини бераяпти. 100 дан ортиқ миллат ва эллар ўзаро товуқлиқ, ҳамкор-ҳамнафас ҳаёт кечирмоқда. Иқтисодий таназзулнинг олдини олиб, аҳоли ночор қатламлари турмуш шароитини яхшилаб, халқимиз энг зарур озқ-овқат маҳсулотлари ва буюмлар билан таъминланмоқда.

Илгари қишлоқ хўжалигида ишлаб чиқариш маъмурий-буйруқбозликка асосланган эди. Ер, сув, чорва моллари, техника умумий мулк бўлган. Шунинг учун деҳқончиликда ва чорвачиликда юқори натижаларга эришиш имкониятлари тўла рўйбога чиқмасди. Меҳнатга ҳақ тўлаш вақтбай усулида олиб бориладди. Жамоа чорвачилигида ҳам аҳвол яхши эмас эди. Сут ва гўшт етиштирувчи катта-катта комплекслар маҳсулот таннархининг сунъий қимматлашувига олиб келди.

Республика раҳбарияти, Президентимиз Ислам Каримов қишлоқ хўжалиги иқтисодиётида юз бераётган қийинчиликларга қарамай доимо чорвадорларга катта ғамхўрлик кўрсатмоқдалар. Оқилона сиёсат туфайли зарбдор соҳада туб ўзгариш содир бўлмоқда. Кейинги йилларда мустақиллик шарофати билан Президент фармонларига биноан республикамизда фермер хўжалиқларини жадал ривожлантиришга йўл очилди, янги чорвачилиги ҳодимларини иқтисодий жиҳатдан ҳимоя қилиш бўйича қўшимча тадбирлар амалга оширилмоқда. Чорвачиликни янада ривожлантириш мақсадида иқтисодий ислохотлар ўтказилмоқда, қорамолчилик фермаларини хусусийлаштириш ишлари бошлаб юборилди.

Вазирлар Маҳкамасининг 1993 йил 7 январдаги «Ўзбекистон Республикаси қишлоқ хўжалигида иқтисодий ислохот

тарқатиладиган омихта ем, ем-хашак, силос, сенаж ва бошқа озқалар торо-зорларда тартибдор, чек орқали гўшт, сут етиштирувчи гуруҳларга берилади, улар ўз навбатида маҳсулотларини тайёрлов ташкилотларига топширадилар. Маҳсулот ишлаб чиқарувчи гуруҳларга техника ва зооветеринария хизмати кўрсатиш ҳам чек орқали олиб борилади. Агар шундай ички механизм ишламаса, ҳар бир ишчи ҳодимнинг масъулияти, оддий манфаатдорлиги таъминланмасдан қолади, бу маҳсулот етиштириш ҳажмига тўғридан тўғри салбий таъсир кўрсатади. Ҳозирги вақтда, имкониятлардан келиб чиққан ҳолда давлат буюртмасининг бажарилиши учун жавобгарлик ва ем-хашак билан 70 фониз таъминлаш мажбурияти хўжаликка юклатилган. Шу сабабли хўжаликлар билан жамоа фермалари ҳуқуқий кучга эга бўлган шартномалар асосида ишчи ташкил этишлари шарт.

Жамоа фермаларининг ҳисоб-китоблари оддий усулда амалга оширилади, етиштирилган маҳсулот ва ундан келган даромад ҳисоб-китоб қилинади. Маҳсулот ҳажми кўп, сифати яхши бўлса, қиммат нарҳда сотилса, келган даромад сарфланган харажатни қоплайди. Ортиқча жамоанинг шахсий даромад ҳисобини, бир қисми меҳнат ҳақи қилиб берилади, қолгани ишлаб чиқаришни кенгайтириш ва ривожлантиришга сарфланади.

ғунажинларнинг республикамиз иқлим-шароитига мослашиши ҳам оғир кечадди.

Қорамоллар маҳсулдорлигини тезроқ оширишда наслчилик ишлари асосий омил эканлиги илгорлар тажрибасидан маълум. Бунда сунъий уруғлантиришнинг аҳамияти катта. Аммо унга ҳамон ишонсизлик билан қараб келаётган раҳбар ва мутахассислар оз эмас. Бу нотўғри. Республика бўйича 165 та хўжаликда урғоч моллар фақат сунъий йўл билан уруғлантирилмоқда. Албатта, чорвачилик тараққиётини таъминлаш учун наслчилик ишларини янада жадаллаштириш лозим. Хўжаликларда наслчилик ўзағига ўтказилган ситирлар салмоғини 50 фонизга кўтариш янги асосий вазифа бўлмоғи лозим.

Гўшт етиштиришни кўпайтиришда ихтисослаштириш ижобий натижалар бермоқда. Бу масалани ечиш учун ҳамма хўжаликлар молларини жадал усулда ўстириш, гўштга топшириладиган қорамол ва қўйларни бўрдоқига боқиб орқали вазинни кескин ошириш, ихтисослаштирилган гўштдор қорамолчилик, чўчқачилик, қўйчилик ва паррадачилик тармоқларини ривожлантириш керак.

Чорвачилик ривож ем-хашак тайёрлаш даражасига боғлиқ. Озуқа етиштириш ва жамғаришда наслчиликлар мавжуд. Сўнгги уч йилда озуқабоп экин майдонлари ва ем-хашак етиштириш ҳажмлари ўсмади. Озуқабоп экинзорлардан унумли фойдаланиш борасида кўпгина имкониятлардан тўла фойдаланилмаётган. Бундан буён уларнинг самарадорлигини ошириш зарур. Хўжаликларда озуқа етиштириш, тайёрлаш ва қайта ишлашни мустақил тармоққа айлантириш, уни чорвачилик фермалари таркибига бериш, ферма ишчи ҳодимларини озуқа тайёрловчилар билан ягона пудратга ўтказиш йўли билан ҳар гектар майдондан 80—100 центнер ёки ҳар бир шартли мол ҳисобига йилга 35—40 центнер озуқа бирлиги етиштириш лозим.

Қўйчиликда ишлаб чиқарилаётган жун ва тери асосан ҳам ашё сифатида чет давлатларга сотиб келинган. Эндиги вазифа улардан тайёр моллар ишлаб чиқаришни кенг йўлга қўйиш ва олинадиган даромаднинг кескин оширишдир. Бу иқтисодий сиёсатни амалга ошириш бўйича айрим ишлар бошлаб юборилди. Бухоро қорақўл заводида «Бухоро — Омега» Ўзбекистон — Греция қўшма корхонаси фаолият кўрсатмоқда. Бир неча қорақўлчилик хўжаликларидан теридан халқ истеъмол моллари тайёрлайдиган деҳқар ишлаб турибди. Бугунги кунда қорақўл терига эҳтиёж тобора ошиб бормоқда. Бозор юқори сифатли териларни кўпроқ талаб қилаётган. Шунга мувофиқ наслчилик ишларини янада такомиллаштириш шимиз керак.

Муҳим масалалардан бири чорвадорлар қўл меҳнатини енгиллаштириш, фермаларни янги механизациялаш даражасини кўтаришдир. Ҳозирги иқтисодий танқислик даврида мавжуд машина ва механизмлардан тўғри, самарали фойдаланиш алоҳида аҳамиятга эга. Чўнги чорва икхозлари ва эҳтиёт қисмлар етишмаяпти, янгилари жуда қimmat, Хўжаликлар Ўзбекистон Республикаси Деҳқончилик-саноат маъмузини моддий-техникавий таъминлаш ва техника тўзатиш давлат-кооператив қўшмаси корхоналари билан шартнома асосида ишлашни ташкил қилиб, хўжасизликка йўл қўймай, ускуналарнинг иш муддатини узайтириш чораларини кўришлари зарур.

Чорвачилик маҳсулотларини кескин кўпайтириш ва бу соҳада ишлайдиганларнинг моддий рағбатлантириш мақсадида жорий йилда сут ва гўштининг харид нархларига ўз маротаба ўзгартириш киритилди. 1993 йилнинг 20 июлидан эса эркин (шартномавий) нархлар жорий этилди. Натижада чорва фермалари фойда келтириши учун шарт-шароитлар яратилди.

Зарбдор тармоқда ислохотни амалга оширишда бош бошқарманиз мутахассислари соҳа бошқарувинда туб ўзгаришлар қилишлари лозим. Маъмурий-буйруқбозликдан воз кечиб, кўпроқ хўжаликларга амалий ёрдам бериш, хорижий мамлакатлардаги янги, илгир иш усулларини ўзинида икхоний қўлланиш давр таъассига айланди. Асосий мақсад ишлаб чиқаришни ривожлантириш, маҳсулот ҳажминини кўпайтириш, сифатини яхшилаш, наслчилик ишларини тўғри олиб бериш, фермадаги барча иш жараёнларини механизациялаштириш, моллар маҳсулдорлигини ва меҳнат умумдорлигини кескин ошириш, тармоқ ҳодимлари манфаатдорлигини кўпайтиришга қаратилган муаммоларни ўз вақтида ҳал қилишдир. Эндилкида ахборот тўлашдан, хўжалик ички ишларига аралашшдан, бўлар-бўлмас тенгишлардан воз кечиб, чорвадорларга хизмат қилишни ўрганмоғимиз керак.

Касби районидagi «Наврўз» жамоа-ширкат хўжалигининг «Оқбулоқ» ҳиссадорлар хусусий фермасининг тажрибали соғувчиси Рўзн Холматова ўзига бйркитилган 24 бош соғин ситирининг ҳар бирдан кунига 11 килограммдан сут соғиб олишга эришмоқда.

СУРАТДА: моҳир соғувчи Р. Холматова иш устида.

Б. ИСМОИЛОВ олган сурат.

ХУСУСИЙ ФАОЛИЯТГА КЕНГ ЙЎЛ

Яккабоғ тумани Амир Темур номидаги жамоа хўжалиги бош муҳандиси Бобомурод Ризаев раиснинг хонасига ишдан бўшаиш тўғрисида ариза қўтариб кирди. Ҳорғин ўтирган жамоа хўжалиги раиси Бектемир Расулов уни ўқиб, ҳайрон бўлди.

— Нега? Дурустгина ишлаб юрмисиз-ку?

— Бектемир ана, меа роса ўйлаб кўрдим. Хусусий корхона очмоқчиман.

Раис уни ишда қолишга кўндиролмади. Бобомурод Ризаев «Қамолот» номли хусусий корхона очиб, цемент ва шағал аралашмасидан гишт қўйишни бошлаб юборди.

— Иш бошлаганимизга бир йилдан ошиб қолди, — дейди у. — Ҳозир жамғармамизда миллион сўм пулимиз бор. Даромаддан битта

тиркмали трактор сотиб олдик. Ётти киши ишлаймиз. Бир донга гиштини 60 сўмдан сотишми. Ўз таъйинлаган маҳсулот анча арзонлиги ҳамда катталиги олти-еттита оддий гишга тўғри келганидан буюртма кўп тушяпти. Гишларга бир донга гишт қўйгани учун 10 сўм ҳақ тўланади. Бу йил дурадгорлик цехи очини ҳам мўлжаллаяпти. Иккуниятимизга ва аҳоли талабига қараб фаолиятимизни кенгайтираверамиз. Муҳими, халқ биздан хурсанд бўлса бас.

Бобомуродкек ишбилармонлар қўлайса, халқимиз бозор иқтисоди қийинчиликларини енгиб, мустақиллик сари дадил қадам қўяверади.

А. ТАЙПАТОВ,
ЎЗА мухбири.

ҲИММАТ

Наманган вилояти қишлоқ хўжалик таъминот-тузатиш давлат кооператив бирлашмаси жамоаси бозор иқтисодиёти шароитини ҳисобга олган ҳолда ҳамжихатлик ва тадбиркорлик билан иш юритиб, муайян ютуқларни қўлга киритмоқда. Масалан, шу йилнинг ўтган даври учун мулжалланган режалар барча хизмат соҳалари бўйича ошириб удаланди. Халқ истеъмоли молларини ишлаб чиқариш, аҳолига пуллик хизмат кўрсатиш тармоқларида эса кўзда тутилганга нисбатан икки ҳисса натижадорликка эришилди. Шу ҳисобга режадангидан қариб 10,5 миллион қўп ёки жами 38 миллион 283 минг сўм фойда олиниши таъминланди.

Қўп кишилик жамоа вилоят миқёсидаги инсонпарварлик, меҳр-шафқат, етими-есир, бева-бечораларни иқтисодий муҳофаза қилиш сингари турли-туман қишлоқларда ҳам фаол қатнашиб, катта ҳиямат кўрсатмоқда. Наманганнинг дўстонавида ва мутаваққил Бобомурод Машираб таваллуд топган кунини янгилаш юзасидан вилоят ҳокими қабул қилган қарорини эса бирлашма ахли биринчи бўлиб маъқуллаб кутиб олганди. Бирлашма машрабхонлик тадбирларига бир миллион сўм маблағ ўтказиш билан ҳисса қўшди. Айни кунларда жамоа бошқа хайрия тадбирларида ҳам фаол қатнашмоқда.

С. ТУРҒУНОВ.

ОҚ ЙЎЛ ТИЛАЙМИЗ

Ўрта Осиё темир йўли бошқармасининг мажлислари залида темир йўл тиббиёт билим юртининг навабдиги битирувчиларига оқ йўл тилаб маросими бўлди. Маросимда билим юрти ўқитувчилари ҳамда тиббий ҳодимлар шаънига илиқ сўзлар айтылди.

Темир йўл тиббиёт билим юртининг нуфузи жуда баланд. Бу ерда юқори малакали мутахассислар дарс беришади. Билим юртининг

техник базаси ҳам такомиллашмоқда. Ўқишга киришни истовчилар жуда кўп — бир ўринга олти-етти киши даъвогар.

мутахассислар бўлиб етишдилар.

Билим юртини бу йил тугатган ёшлар ўрта Осиё темир йўлига қарашли тиббиёт муассасаларига йўлланма олдилар.

(ЎЗА мухбири).

ЭЛЕКТР қувватидан техника фойдаланмоқчи бўлган тошкентликлар эндилкида катта жарима тўлайдилар. Бундай ҳолларга йўл қўймайлик учун бир қанча чоралар тадбирлар кўрилади. Хусусан, Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси яқинда қабул қилган низомига мувофиқ, шахсий ҳовлиларидан оилавий тантаналарни ўтказадиган кишилар электр қуввати сарфин учун олдиндан ҳақ-тўлашлари керак.

Бу қондаларни бугун шахсларга жиғиди иқтисодий жазо берилади. Бошқа янгиликлар ҳам бор. Энди ҳоҳлаган кишилар ташқаридан электр ҳисоблагичларни кватирга ичига ўрнатишлари мумкин. Электр ҳисоблагичларни ўғирлаш ҳоллари кўпайгани сабабли шундай тўхтамга келинди. Бундай электр апаратларини ишлаб чиқарадиган Вильноне ва Витебске заводлари бу маҳсулотлар нархини жуда ошириб юборгани учун олий хориждан сотиб олиш қўлайроқ бўлиб қолди.

АНДИЖОНДА «Ўзбекистон»

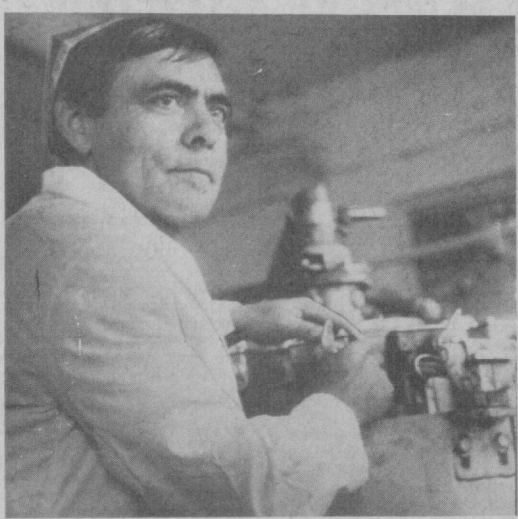

тон пойабзал савдоси» ташкилот вилоят базасининг янги фирма магазини очилди. Кенг савдо залида эркаклар, аёллар ва болалар пойабзали бўлимлари жойлашган. Харидорлар бу ерда фақат Ўзбекистон корхоналарида эмас, шу билан бирга Беларусь, Молдова, шунингдек собиқ Иттифокнинг бошқа республикаларида ишлаб чиқарилган пойабзални сотиб олишлари мумкин. Пойабзал бу ерга ўзаро манфаатли шартнома асосида келтирилмоқда.

ХОРАЗМ ва Қонья дўстлашди. Ўзбекистоннинг Хоразм вилояти билан Туркиянинг Қонья вилояти ўртасида дўстлик ва ўзаро манфаатли ҳамкорлик тўғрисидаги битим имзоланди. Битимда ҳамкорлик алоқаларини кенгайтириш, ижодкорлар делегацияларини ўзаро айирбош қилиш кўзда тутилган. Иқтисодий муносабатларини ривожлантиришга алоҳида эътибор берилган. Бу ҳужжатларда халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқарадиган қўшма корхоналар барпо этиш назарда тутилган.

ЎЗБЕКИСТОН йўлсозлари Ғарбий Сибир шимолдаги Нягань шаҳрида ИЛ-76Д оғир самолётларини қабул қила оладиган учини ва қўниш майдонини қурдилар. Нефтичилар, газчилар ва қурувчиларнинг тез кенгайиб бораётган бу шаҳри эндиликда мустақил давлатлар ҳамдўстлигини янгилик марказлардан келган самолётларини бевоқифа қабул қилиб олади. «Узтөмөйўлсозлик» трестининг жамоаси қўниш шартнома ишлади: самолётларнинг учини ва қўниш майдонини ботқоқлик ўрнида барпо этилди. Мутахассисларнинг фикрича, ватадшошларимиз фойдаланишга топширган янги иншоот жаҳон талабларига мос келади.

(ЎЗА).

Чиноз нон маҳсулотлари корхонасида илгир ишчилар, кўли гул усталар жуда кўп. Улардан бири уста Пўлат

Норметовдар. У ҳар кун ишга бир соат олдин келишига одатланиб қолган. Пўлат яхшилаб давомлашган халатини

УСТА ПЎЛАТ

кийиб олган, ҳайламай, тўппа-тўғри салқин ичимликлар тайёрлаш тармоғига кириб борди. Ишчилар иш бошламасдан тармоқни айланиб, асбоб-ускуналарни синчиклаб кўздан кечириди. Бугунги иш режасини тўзди.

— Пўлат изланувчан ва ташаббускор усталардан — дейди корхона раҳбари Ҳамза ака Набиев. — Яқинда унинг ташаббуси билан бу тармоқда «Чиноз широбхаш суви» ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Бу минерал сувга аҳолининг талаби кун сайин ортаётган.

Дарҳақиқат, Пўлат Норметови корхонада ҳамма хурмат қилади, унинг фикр-мулоҳазаларига, маслахатларига қўлоқ беришади. Чўни у ўз умрининг 20 йилдан кўпрогини шу корхонада ўтказди, тажриба ортирди. Эндилкида эса ана шу бот тажрибасини ўзининг қайтар шогирдларига,

ёшларга улашяпти. Бу йиллар давомида Пўлат йигирмедан ортиқ шогирдлар тайёрладики, уларнинг кўпчилиги бугун корхонада бутун кун-гайратини бериб,фикдорона меҳнат қилишяпти.

— Мен ўн йилдики, Пўлат Норметов билан ишляпман, — дейди Турсунали Курбанов. — У ўз ишини ниҳоятда севади. У ишга киришиб кетса, гўё бошқа ҳеч нарсани сезмайдигандай туюлади. Жуда талабчан, матонатли. У бирор камчилигини сездимки, ўтиб кета олмайд. Тезда уни бартараф қилмагунча кўнгли тинчимайди. У билан ишлаш осонроқ бўлганини учун ишчилар яхши кўради.

Ҳа, Пўлат Норметов бошчилигидаги салқин ичимликлар ишлаб чиқариладиган, эл-юрта танитади, обрўсини оширади. Бунинг Пўлат ва у билан ишляётган жамоа яхши билади. Шунинг учун ҳам улар жамоа обрўси, корхона шарафига учун курашмоқдалар.

Т. ЭРХУЖАЕВ.

СУРАТДА: ўз касбининг устаси П. Норметов.

Т. ГИБАДУЛЛИН олган сурат.

ФАРОВОНЛИК ЙЎЛИ

Ушбу ҳужалиқнинг ери бир эгаси бўлиб, иккинчиси Камали даштарига тушган. Ҳақиқат меҳнатчи, айниқса, чорвачиликда донг таратган. Ҳар йили қир-ақдирлаб совхознинг узор-узор йилдиси, шиглаб қўй-қўзиси боради. У ерда мактаб яратган уста чорвардорлар қўй, Уларнинг фидокорона меҳнати туфайли оилка, йиллик режа ва топириқлар доим ўртинг билан адо этиляпти.

УЧҚУР ОТЛАР

Ўзбек халқи қадимдан от ишчибоз. Гўрғули, Алломиш, Русамларни тулпор минганда тувқлар дупури тоғдан харсанг кучгандек узок-узоклардан эшитиларди. Улуг бобокалонларимиз Амир Темур, Бобур суворийларни донг кетган. Ой — тўй-тантана, байрам-шодоналар кўрси. Қўзлар ҳам қишлоқларда тулпар кўпчирисиз ўтмайди. Суннат тўйи қилинганда кичкинтойларга чавандоз бўлиб донг ияб қилиб той ясилади. Устига ўтказиб тўй белани сайр қилдиришадур. Ҳам халқимизнинг отга бўлиб меҳрига ишоради. Яна бир аҳамиятли томони у эрон ва безиш транспорт воситасидир. Унинг қадри техника ва ёқилғи нархи осмонга чиққан айни пайтда жуда баҳалидир.

«Ҳисор» отчилиқ давлат хўжалигининг қопқир йилқилари доғруғи бутун Ўзбекистонга таралган. Учқур жониворлардан ўнбас олт ойдириш Тошкентда, Ёттиқис республика биринчилигида қилиб чиқди. Спортнинг шу турини ривожлантириш мақсадида ҳужалиқ марказида отчопар барпо этилди. Ички мусобақа ва турли тадбирларга ўша ерда тайёргарлик қилинади. Қолаверса Наврўз, район ҳосил тўйлари нишонланадиган жой ҳамдир.

— Тўққиз юз бошдан зиёд йилқимиз бор, — ҳикоя қилди совхоз директори Эргаш ака Хатамов. — Икки юзта кулун олинди. Утган йилнинг шу даврига нисбатан саксонга кўп. Ўзгариш ҳужалиқларига насли йилқи сотамиз. Бутпур юз бошдан ортиқ от сотиб, саксонга 3 миллион сўм соф фойда кўрди. «Чиллабозил» сўм сөнаторисини қурилиши охирига етай деб қолди. Ишга тушган, даволанувчиларни қимиз билан таъминлашни йўлга қўямиз. Ўзгаришнинг турли чекларидан келган кишилар шифобахш неъматдан баҳраманд бўлишади. Бир сў билан айғанде, отда ҳосилат кўп. Яқин йилларда йилқи бош сонини бир ярим мингга етказишни мўлжаллашамиз.

Қорабейлар ҳужалиқнинг Гўлдаре, Учин қишлоқлари атрофидаги яйловларда боқилади. Бир, икки, уч ёшли тоилар ҳамда бўғоз биалар эва қишда алоҳида асралади. Илғар яйловда қилиб кетиши натижада кўп тоилар нобуд бўларди. Энди барк соғлом, бақувват ўсаяпти.

Йилқибозарлик қийин касб. У нисондан фидойилик, тақриб, энг муҳими алоҳида иккитдор талаб этади. Жажжи тоичани бақувват эчпич от қилиб аюга етказиш машаққатини уор орасида юрган биллади. Йилқибозер Мирзаали

биринчи галдаги вазифалари қилиб белгиланган. Бунга миконият етарли. Иккинчиси «Ажри» номи берилди. Унга 18 миллион 499 минг сўм нарх қўйилди. Уткир Бердиев етатқилидаги жамоа иштироғи 274 бош қорамол ўтди. 170 таси сигир, «Бешқўтон»да эса (ширкат раиси Турсун Қобилов) 260 бош сугажим бор. Улардан 50 бош сугир бўлди. Бешқўтонликлар йил охирига гоминиллар сонини юздан ошдиришга ҳаракат қилишаяпти.

— Дастлабки натижалар ушбу тадбирнинг тўғри эканини кўрсатди, — дейди директор. — Одамларда масъулият ҳисси уйғонди. Жониворлар парварошига эътибор кўчиди. Олдингидек, «қушим ўтса бас» қабилда фермага борувчилар йўқ. Мол-қол ўзиники. Ем билан таъминлашни зимманига олганмиз. Янаги йилдан ер берилди. Асосий озук ақинларини ўзлари етиштиришади. Келгусида босқичма-босқич қўйчилик ва паррандчилик ҳам ҳусусийлаштирилади.

Дастлабки тақриб чорвани эгасига топириш самарали эканини кўрсатди. Бу, албатта, қийин. Лекин ўткинчи. Давлат беш фозли кредит берапти. Илгаригидек бир ишчиға ўн бошини йўқ. Ширкат раиси ҳам бошлиқ, ҳам ҳисобчи. Ветеринария врач эса даволаш билан бирга ассеминаторлик, зоотехник вазифаларини бажаради, кундалик ҳисоботларни олиб боради.

Ҳаммасини удаллашаяпти, савалорлик йўқ. ...Яна қўл шамолди турди. Бундай пайларда ўрминини тўғатиб туриш даркор. Эргаш ака бизни кинор остидаги музжағина муваққат штабига бошлади. Чанг-тўзондан ҳатто ақини кўриб бўлмай қолди.

— Меҳмонлар келганида қаранг. Аслида бундай чанг-тўзон бизда тез-тез бўлиб туради, — дейди у. — Майли, бу ҳам табиатнинг бир синовида. Массида 10 минг гектар ерда сув чиқариш ишларини бошлаб юбордим. Шу йилнинг ўзиде минг гектар паланига оби ҳаёт келади. Бу ишга сув қурилиш трестининг тўртта қўма механизациялашган колоннаси жалб этилган. Тоғ этаги ақолисини кўйиб келтириш учун иккита посёлка лойиҳаси тайёрланаяпти. Ҳисорак сув омборидан обиҳаёт келтириш учун 5—6 кубга мўлжалланган канал қазилаяпти. Совхознинг ўрнида «Қўнар» сув омборини қуришга киришди. Умуман 2—3 йилда ҳужалиқнинг барча экнзорига сув чиқади. Ушанда пахта етиштиришга ҳам шароит яралади. Худо ҳоқласа, совхозимизнинг келажиги порлоқ.

ҲАЁТБАХШ РЕЖАЛАР

Эргаш ака кўпни кўрган, тақрибали раҳбарлардан. У бирон юмушга қўл урмидан бурун обдон ўйлайди, ҳар томонини ҳисобга олади. Унинг етти ўлчаб бир кесими режаларнинг ортиги билан адо этилишида асосий омил бўлаётти. Олти ойда қабул пунктлариди 151 тонна гўшт топирилди. Ҳўтнинг бир қисми ақолидан шартнома асосида сотиб олинди. Бунинг учун хонадонларга етарлича галла, чорвачи керегиче ем-хашак акретилди. Ярим йилда давлатга, 92 минг донга туҳум сотилди, деяр 130 фозига етказилди. Айни кунларда ўн мингта парранда талаб даражасида боқилаяпти. Жониворларни кунлиқ озиқлантириш натиғи рақсон асосида.

Совхознинг ўн беш минг қўй-қўзиси ҳозир тоғда. Ўшга ёққа ҳайдалган. Сентябрда қўраларга қайтарилди. Ҳар юз бош совиқдан 105 тадан қўз олинди. Қарийб ярми ургочки. — Чорвачи катта, шунга қарамай қўйлар бош сонини 2—3 йилда 25 мингга етказиш ниятдадир, — сўзиде давом этади Э. Хатамов. — Ташвиш ҳам шунга яраша. Кузгача икки йилга етарли

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

ҳисобчи Қодирберган Сабуру, лаборантлар Мария Есмуратова, Робия Алмонова, Мингул Уриновна, ишчилар Камол Поллонов ва Раҳаббой Сапарбековлардан иборат комиссия тузиди. Комиссия аъзолари қабул пунктда йил бошидан бери қанча пахта қабул қилинган, қанчаси қайта ишлаган ҳужайиалигинини ҳужоатлар асосида синчиқлаб текширишди.

— Не қўз билан қўрайки, — деди биз билан суҳбатда А. Сабуров. — Текширув пайтида учта бунт оз чиқди. Аввалига қайтардан ёйа ушлади. Инглишмадик микан, деб қайта-қайта сўнамайиз. Лекин учта бунт кўрсак, қамомад 380 тоннадан зиёд пахта. Дарҳол комиссия аъзолари маслаҳатлашиб, ҳужоатлар асосида акт тузди. Уни ўша кунгиде

Шу кунларда Зафаробод районидида Беруний номи давлат ҳужалиқининг Ширинбой Жўраев бошчилигида қилинган эвено далаларида беда ўрми қилинган давом этаётти. Механизатор Жўрабой Холиқов ҳар кун 5—6 гектар ердаги

бедани пешма-пеш ўриб бераётти. СУРАТЛАРДА: механизатор Ж. Холиқов ва беда ўрми пайти.

У. ҚУШВОҚОВ олган суратлар.

ҲАМДЎСТЛИК МАМЛАКАТЛАРИДА

РАТА-ТАСС мухбирининг хабар қилишича, фазада учиб юрган «Мир» мажмуидаги ишлар давом этмоқда. «Бунет» ва «Гранат» аппаратураларидан фойдаланиб, ер ташқиридаги рентген ва гамма нурланлишлари бир неча бор ўлчаб кўрилди. Бу ишлар астрофизика тадқиқотлари дастурига мувофиқ ўтказилди.

Табийи тадқиқотлари, геофизика тақриблари амалга оширилди. Фазогирлар кечаги кун давомида станция ҳаракатини бошқарувчи тизимда иш муддати тугаган айрим блоклари алмаштирилди. Табиий назорат натижаларига кўра, фазогирлар Василий Қобилев ва Александр Сергеевичларнинг сўхат-саломатлиги ва кайфияти яхши.

Россия Фанлар академиясини иқтисодий институтининг директори Леонид Абалкин парламент ва ҳукумат иноклик билан ишлаган тақдирдагина иқтисодий ислохотларни рўйбга чиқиши мумкинлигини таъкидлади. Академикнинг Россия иқтисодий кенгашида айтишича, мана

шу сўғити имконият бой берилудек бўлса, мамлакатда е авторитар тузум ўрнатилди ёки иқтисодий бутунлай барбод бўлади.

Озарбайжон пойтахтида тузилган комитет арманилар томонидан босиб олинган ерларини озод қилиш билан шугулланишни ўзига мақсад қилиб олди. Унинг ваъдаси Қорабобдаги Озарбайжон шахар ва қишлоқлари ва Озарбайжоннинг Арманистон билан чегарадош туманлари ақолисининг она юртида яшаш ҳуқуқини, шон-шарафи ва қадр-қимматини ҳимоя қилишдан иборат.

Тожикистон Меҳнат ва ақолини иш билан таъминлаш вазирлиги ҳамда БМТнинг Тожикистондаги қочқинлар ишлари олий комиссияси бошқармаси тузган битимга биноан республиканинг Хатлон вилоятидаги қурулди можаро оқибатида азият чеккан ва бошқа жойларга қочиб борган 365 минг кишига ёрдам бериладиган бўлди. Бу бошқарма биродарқушлик қирғини вақтида

бутунлай ёки қисман вайрон бўлган ўн бир мингта уйни қайта тиклаш учун зарур бинокорлик материалларини сотиб олишга маблағ беради.

Бошқарма меҳнат ва ақолини иш билан таъминлаш вазирлиги ҳисобига 250.000 АҚШ долларини миқдориде нул ўтказди.

Тожикистон ҳукумати тожик-афгон чегарасидаги ақволга алоқадор муаммоларни сиёсий йўл билан бартараф этишга интилоқда.

Тожикистон ташқи ишлар вазирини Рашид Алимов кеча журналистлар билан суҳбатда айтишича, вазирлик Афғонистон, Ўзбекистон ва Россия ташқи ишлар вазирликларига ноталар юбориб, тахминан август ойининг ўрталарида Душанбада бўладиган тўрт томонлама учрашувда қатнашишга таклиф қилди. Учрашувдан мақсад тожик-афгон чегарасидаги вазиятнинг барча жиҳатларини бартараф этиш ва қўшни давлатга ўтиб қолган тожик қочқинларини юртига қайтаришни тезлаштиришга оид ҳужоатларни ишлаб чиқишдан иборат.

(ЎзА).

Тожикистон Меҳнат ва ақолини иш билан таъминлаш вазирлиги ҳамда БМТнинг Тожикистондаги қочқинлар ишлари олий комиссияси бошқармаси тузган битимга биноан республиканинг Хатлон вилоятидаги қурулди можаро оқибатида азият чеккан ва бошқа жойларга қочиб борган 365 минг кишига ёрдам бериладиган бўлди. Бу бошқарма биродарқушлик қирғини вақтида

бутунлай ёки қисман вайрон бўлган ўн бир мингта уйни қайта тиклаш учун зарур бинокорлик материалларини сотиб олишга маблағ беради.

Бошқарма меҳнат ва ақолини иш билан таъминлаш вазирлиги ҳисобига 250.000 АҚШ долларини миқдориде нул ўтказди.

Тожикистон ҳукумати тожик-афгон чегарасидаги ақволга алоқадор муаммоларни сиёсий йўл билан бартараф этишга интилоқда.

Тожикистон ташқи ишлар вазирини Рашид Алимов кеча журналистлар билан суҳбатда айтишича, вазирлик Афғонистон, Ўзбекистон ва Россия ташқи ишлар вазирликларига ноталар юбориб, тахминан август ойининг ўрталарида Душанбада бўладиган тўрт томонлама учрашувда қатнашишга таклиф қилди. Учрашувдан мақсад тожик-афгон чегарасидаги вазиятнинг барча жиҳатларини бартараф этиш ва қўшни давлатга ўтиб қолган тожик қочқинларини юртига қайтаришни тезлаштиришга оид ҳужоатларни ишлаб чиқишдан иборат.

(ЎзА).

ОЛАМДА НИМА ГАП!

АҚШ таширф буюрган Россия молия вазирини Борис Федоров Москвага жўнаб кета туриб, вазирлик номидан матбуот учун ёзилган ахборотни РТА-ТАСС мухбирига топириди. Унда айтилишича, марказий банкнинг 1961—1992 йилларда муомалага чиқарилган пузларини айирбошлаш тўғрисидаги қарори «Ақолини Президентдан, унинг ҳукумати ва ўтказётган сиёсатидан норози қилиш мақсадини кўзловчи сиёсий иттиҳорликдир».

Бу қарор «МДХ мамлакатлари билан ўзаро муносабат нуқтан назардан ҳам жуда зарарлидир». Вазирнинг фикрича, марказий банкнинг қарорини дарҳол бекор қилиниши, уни тайёрлаган кишилар жаобгарликка тортилсин керак.

ТУРКМЕНИСТОНДА шу йилнинг октябры ойида иллий валюта — манат иорий этилиши расмий равишда аъло қилинди. Президент Сапармурод Ниязов Умумтуркменистон кенгашида сўзлаган нутқида шу гаини айтди.

Россиянинг эски нусхадаги пузлари бекор қилиниши муносабат билан вузудга келган муаммога тўхталиб, Президент бу қарор иллий валютани жорий этиш муддатларини белгилашда ҳал қилувчи аҳамиятга эга бўлгани йўқ, деб таъкидлади.

Туркменистон фуқароларининг ҳамма жағмараларини манават айирбошлаб берилди, манат жорий этилишига қадар Россиянинг эски пули республика ичиде асосий тўлов воситаси бўлиб қолаверди, деди С. Ниязов.

АБХАЗИЯ парламентининг матбуот шўъбаси Грузия — Абхазия можароси бартараф жойлардаги жанговар ҳаракатларини тўхтатиш ҳақида тез орада битимни имзоланиши тўғрисидаги хабарини рад қилди. Грузия парламентининг мажлисида бу ҳужжатга қирғилган тузатишлар ҳақида ҳам Абхазия ҳукумати иштироғида топиришга йўқ, дейилади ахборотда.

ГРУЗИЯ давлатининг бошлиғи Эдуард Шеварднадзе Россия Президентининг шахсий вакили Борис Пастуховни қабул қилди. Суҳбатда Абхазияда ўт очиниш тўғрисида ва унга уйри этилишини назорат қилиш восталари тўғрисидаги битим лойиҳасига Грузия томонидан қирғилган бйзон тузатишлар музокама қилинди. Шу тузатишлар эътиборга олиниб, ҳужжат матн бутун Абхазия томонига тақдим этилди. Борис Пастухов бу масалада востатчилик қилди.

Россия Президентининг шахсий вакили журналистлар билан суҳбатда, эртагаёқ Абхазияда ўт очиниш тўхтатишга оид битим имзоланса ажаб эмас, деди.

ОЗАРБАЙЖОН бош вазирини Сулейман Аҳмадов Агдам арманилар томонидан босиб олинган вақтинчалик маълумият деб атади. Унинг сўзларига қараганда, бир ой муқаддам ҳокимиятни қўлга олган Озарбайжон раҳбарини душманга зарба берилиш уюштириш учун ваът керак бўлади. У «Галаба қозонадиган ва Озарбайжон ерларини қайтариб олишга қодир бўлган жанговар армия»ни нўжудга келтиришни муҳим вазифа, деб ҳисоблайди.

АРМАНИСТОН ҳукумати Озарбайжон мудофиа вазирлиги билан Тоғли Қорабоз Республикаси вакиллари имзоланган ўт очиниш тўхтатиш ҳақидаги битимни «маълумлаш» билдирди. Республика Ташқи ишлар вазирлигининг кеча тарғалган баёнотида шундай дейилган.

Озарбайжон ва Тоғли Қорабоз мамуруларининг можароси юмшатиш йўлида қўлдан келган шундай дастлабки қадимий минтақада тинчлик ўрнатилиш соҳасида ҳалқаро иттиҳод қилинаётган савий ҳаракатларга қўмақлашди, дейилади баёнотда.

(ЎзА).

ОЛАМДА НИМА ГАП?

Каримжон РИХСНЕВ, «Қишлоқ ҳақиқати» махсус мухбири.

